

Expunere de motive

Prezentul proiect de lege a apărut din necesitatea reglementării unui domeniu, cel al familiei, doar aparent mai stabil decât altele. În realitate, un Cod al Familiei trebuie să țină seama de permanentele transformări pe care ansamblul corpului social le resimte; noile entități și relații din domeniul economic, mutațiile sociale și pericolele excluziunii sociale, cadrul juridic internațional și mai ales legislația Uniunii Europene dar și, într-o relație complexă de interdependență cu acestea, opinii, valori și mentalități diferite, sunt toate elemente care impuneau o nouă abordare legislativă a relațiilor de familie împreună cu întreaga lor problematică. Legea nr.4 din 1956 era din toate aceste puncte de vedere anacronică. Diferitele modificări la care a fost supusă în perioada de după decembrie 1989, deși unele dintre ele binevenite, sunt doar punctuale și nu au atins chestiuni esențiale.

Ca primă noutate în ceea ce privește abordarea generală, legea va începe printr-o subliniere a importanței asumării de responsabilități din partea statului, a obligațiilor pe care le are în susținerea familiei. Pe fondul incapacității guvernelor de după 1989 de a concepe și de a pune în practică o politică demografică națională, rezultatele comparative ale ultimelor două recensăminte nu mai apar surprinzătoare. Dealtfel, din datele statistice disponibile, rezultă ca medie a anilor 1991-2000 o rată a divorțurilor de 22% din numărul căsătoriilor, în peste 52% din cazuri fiind implicați copii. Ministerele responsabile pentru acest domeniu vor fi obligate să dezvolte politici și programe care să ducă la îndeplinire strategia Guvernului în domeniul susținerii familiei. Pe de altă parte, ca un corolar necesar într-o societate democratică, strategiile, politicile și programele autorităților precum și orice alt tip de intervenție a statului nu vor putea însă atenta la dreptul fiecărei persoane la intimitatea vieții private și familiale.

Textul aduce în continuare o dublă clarificare:

- a) de formă – prin prezentarea structurii generale a legii;
- b) de fond – prin realizarea unui glosar care va elimina ambiguitățile legate de semantica unor termeni și noțiuni.

În ceea ce privește conținutul propriu-zis, noul text aduce modificări importante menite a veni în sprijinul întemeierii familiei, a evitării oricăror forme de violență în familie și a salvării căsătoriei în cazurile în care este începută acțiunea de divorț. Ca un exemplu, separarea juridică, un concept nou în legislația românească, va oferi cadru legal și timp de reflecție unor cupluri aflate în derularea unei acțiuni de divorț. Alte reglementări vin în ajutorul copiilor în urma desfacerii căsătoriei prin stabilirea unui quantum minim obligatoriu pentru pensia de întreținere aflată în sarcina părintelui căruia nu i-a fost încredințat copilul. În aceeași idee, în anumite situații specifice, legea prevede obligativitatea unei pensii de întreținere în ajutorul fostului soț.

O noutate esențială este și aceea referitoare la dreptul viitorilor soți de a încheia contracte premaritale de planificare financiară. Se vor putea astfel clarifica unele chestiuni de natură patrimonială, noua lege răspunzând astfel realităților societății contemporane a acumulărilor de bunuri și a contrastelor sociale.

Ca o alternativă la încercările de legiferare a concubinajului existente în ultimul timp, prezentul proiect de lege refuză încercările de legitimare a concubinajului ca

substitut al instituției familiei. Familia, întemeiată pe instituția căsătoriei, rămâne singurul cadru legal pentru relațiile de familie. De aceea, singura referire la uniunea consensuală se va face în contextul în care, construirea un cadru legal de reglementare a chestiunilor patrimoniale pentru cazurile de concubinaj de lungă durată, apăsătoare ca absolut necesară.

Legea prevede de asemenea, în partea finală dedicată tutelei și curatelei, drepturile celor lipsiți de capacitate sau a celor cu capacitate restrânsă. În ceea ce privește adopția, prezenta lege face trimitere la ansamblul legilor speciale în care întreaga problematică a adopției este reglementată.

Inițiator,
PAULA IVĂNESCU
Deputat PD de Prahova

